

Pravidla skupiny pro Práce ve výškách

Oblast:	Skupina
Autor:	Group HR/ Group H&S
Vydáno/	06/2008
Znovu vydáno:	11/2017
Verze:	2.0

Obsah

1	Účel	4
2	Cíl	4
3	Rozsah působnosti	4
4	Role a odpovědnosti	4
5	Definice	5
6	Hlavní opatření podle důležitosti	6
7	Organizace práce ve výškách	6
7.1	Vyhodnocení rizik (Job safety analysis)	6
7.2	Technická opatření	6
7.2.1	Trvalý fixní přístup a plošiny	7
7.2.2	Lešení / dočasné plošiny	7
7.2.3	Přenosné žebříky / štafle	7
7.2.4	Mobilní zdvihací plošina (MZP).....	7
7.2.5	Kotevní body	8
7.2.6	Ochranná zábradlí a ohrazení	8
7.2.7	Mobilní zařízení	8
7.3	Organizační opatření	9
7.3.1	Plánování	9
7.3.2	Bezpečné pracovní postupy.....	9
7.3.3	Disciplinární opatření	9
7.3.4	Systém povolení k práci.....	9
7.3.5	Komunikace.....	10
7.3.6	Kontroly	10
7.4	Personální opatření	10
7.4.1	Kompetence zúčastněných osob	10
7.4.2	Školení	11
7.4.3	Fyzická kondice pro provádění práce ve výškách	11
7.4.4	Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP).....	11
8	Havarijní plán	12
9	Specifická témata ke zvážení	12
9.1	Uzavřené prostory	12
9.2	Lomy	12

9.3	Místo dopadu.....	12
10	Nákup nového vybavení / rekonstrukce.....	12
11	Dodavatelé / externí společnosti	13
12	Postup zavedení a kontrola.....	13
13	Další použitelné dokumenty a doplňující informace	13

1 Účel

Tyto pravidla skupiny poskytují odpovědným vedoucím zaměstnancům obecná základní pravidla a stanovuje minimální požadavky, které je nutné dodržovat při práci ve výškách.

Místní opatření musí být upraveny tak, aby byly v souladu s těmito pravidly skupiny. Všechna opatření musí být v souladu se všemi souvisejícími zákony a vyhláškami, stejně tak jako s normami a pokyny společnosti HeidelbergCement. V případě, že obecná pravidla a minimální požadavky společnosti HeidelbergCement jsou odlišná od místních zákonů, pak musí být dodržován přísnější z těchto předpisů.

2 Cíl

Cílem tohoto dokumentu je zvýšit povědomí o možných rizicích a minimalizovat možnosti nehody při pracích ve výškách přijetím odpovídajících opatření. Tohoto se snažíme docílit tvorbou nebo optimalizací příslušných technických, organizačních a osobních pravidel, která zajistí pro osoby pracující v těchto podmínkách co největší bezpečí.

3 Rozsah působnosti

Tyto pravidla skupiny jsou zavedena ve všech závodech a provozovnách, kde HeidelbergCement Group uplatňuje rozhodující vliv (pracoviště HeidelbergCement).

Dodavatelé pracující pro společnost HeidelbergCement jsou povinni dodržovat požadavky těchto pravidel skupiny a musí být o těchto pravidlech informováni. Mají stejnou povinnost dodržovat veškeré pravidla skupiny a postupy společnosti HeidelbergCement Group, týkající se jejich práce, jako její zaměstnanci a vedení.

4 Role a odpovědnosti

Pro bezpečnost práce ve výškách existují jasné definice rolí, povinností a odpovědností daných jednotlivých vedoucích v rámci řídicí struktury:

Představenstvo a regionální vedení

První a nejdůležitější podmínkou pro zajištění udržitelného a trvalého úspěchu všech bezpečnostních programů, včetně těchto pravidel skupiny pro práci ve výškách, je viditelné vedení, angažovanost a zapojení představenstva společnosti HeidelbergCement a regionálního vedení.

Místní odpovědní vedoucí

Zodpovědnost za zavedení těchto pravidel skupiny nese místní vedení jednotlivých linií.

V zemích, kde není úředním jazykem angličtina, musí vedení zařídit překlad těchto pravidel skupiny do místního jazyku.

Místní vedení společnosti se musí ujistit, že má zavedené vhodné a efektivní opatření, která jsou v souladu s tímto dokumentem. To zahrnuje také pravidelné kontroly. Dále má povinnost se ujistit, že všechny osoby, kterých se dotýká práce ve výškách, jsou řádně obeznámeny s těmito pravidly skupiny, platnými zákonnými předpisy a že jsou odpovídajícím způsobem vyškoleny.

Obecně musí být prostřednictvím smluvních předpisů zajištěno, aby dodavatelé a subdodavatelé zodpovídali za to, že jejich zaměstnanci splňují všechna níže uvedená pravidla. Odpovědní vedoucí společnosti HeidelbergCement musí zajistit, že objednané práce ve výškách jsou také v souladu se směrnicí společnosti HeidelbergCement týkající se bezpečnosti dodavatelů a návštěv.

Specilisté v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (OZO)

Specialisté v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (odborně způsobilé osoby) podporují, radí, vyzývají a úzce spolupracují s vedoucími. Zavedení je nicméně zodpovědností a povinností odpovědného vedení.

Zaměstnanci společnosti HeidelbergCement a smluvní strany

- Postupují podle bezpečných pracovních postupů s použitím požadovaných ochranných prostředků
- Oznamují jakékoliv bezpečnostní riziko, které rozpoznají, svému vedoucímu nebo jinému nadřízenému
- Používají dodávané nebo jim poskytnuté vybavení a bezpečnostní zařízení v souladu se školením a pokyny
- Odloží nebo zastaví práci ve výškách, pokud si myslí, že by to mohlo být nebezpečné, a v takovém případě by měli před pokračováním v práci získat další pokyny

5 Definice

“Ve výšce”	Místo je “ve výšce”, pokud zde existuje riziko pádu jak osoby, tak i jakéhokoliv předmětu / materiálu, který může spadnout dolů
Kompetentní osoba	Někdo, kdo je dostatečně odborně vyškolen a má odpovídající zkušenosti nebo znalosti pro identifikaci stávajících a předvídatelných rizik v pracovním prostředí, nebo pracovních podmínkách, které jsou pro zaměstnance nehygienické, rizikové nebo nebezpečné, a kdo má oprávnění k přijetí okamžitých nápravných opatření k eliminaci těchto rizik.
Mobilní zdvihací plošina (MZP)	Mobilní zdvihací plošina (MZP) je mechanické zařízení sloužící k dočasnému přístupu osob nebo vybavení k nepřístupným oblastem, obvykle ve výšce. Skládá se minimálně z pracovní plošiny s ovládacími prvky, rozšiřující se konstrukce a podvozku. Příklady jsou nůžkové zvedáky, hydraulické plošiny).
Záchytný systém	Kombinace schválených bezpečnostních prostředků jako jsou popruhy, řemeny, zpomalovací zařízení, spouštěcí lana, horizontální a / nebo vertikální záchranné pásy, a ukotvovacích bodů, vzájemně propojených za účelem zabránění volnému pádu.
Zádržný systém	Schválené zařízení a veškeré potřebné součásti, jejichž kombinovanou funkcí je zachytit pracovníka a předejít tak jeho spadnutí níže, jako jsou například postroje pro celé tělo spojené pevnými řemeny s ukotvovacími body nebo statickou linkou. Tyto prvky jsou navrženy tak, aby zaměstnancům zabraňovaly dosáhnout krajní hrany, kde hrozí nebezpečí pádu.
Žebříky / štafle	Zařízení používané pro vzestup nebo sestup skládající se ze série příček nebo stupňů mezi dvěma vzpřímenými dlouhými částmi ze dřeva, kovu (štěřiny) nebo provazu.
Lešení	Dočasná vyvýšená konstrukce, která je používána jako podpěra pracovníků a materiálu za účelem pomoci při stavbě, údržbě a opravě konstrukcí a staveb.
Trauma z visu	Důsledky, které mohou nastat, pokud osoba visí delší dobu v zařízení pro zabránění pádu. Omezení toku krve, zejména v nohou, může v krátkém čase způsobit vážné kardiovaskulární problémy.

6 Hlavní opatření podle důležitosti

Bezpečnostní opatření pro prevenci nehod musí být dodržena dle pravidel společnosti HeidelbergCement Group, a to již během fáze plánování úkolů.

1. Vyhnete se práci ve výškách
Musí být přijaty všechny rozumné nebo uskutečnitelné způsoby, kterými lze předejít práci ve výškách, například prostřednictvím inženýrských technik, tak aby bylo možné práci provádět z úrovně terénu, nebo použitím vhodných nástrojů.
2. Zabraňte pádu z výšky
Tam, kde se práci ve výšce nelze vyhnout, proveďte kolektivní (technické) ochranné opatření (např. plošin, lešení, ochranných zábradlí, bariér, výtahů), nebo, jako druhou možnost, proveďte osobní ochranná opatření (např. zádržným nebo záchytným vybavením) za účelem zabránění pádu osob či předmětů / materiálu.
3. Minimalizujte následky pádu
Tam, kde riziko pádu z výšky nemůže být eliminováno, proveďte kolektivní (technické) ochranné opatření (např. bezpečnostní sítě), nebo, jako druhou možnost, proveďte osobní ochranná opatření (např. záchytným vybavením) za účelem minimalizování následků pádu.

7 Organizace práce ve výškách

7.1 Vyhodnocení rizik (Job safety analysis)

Provést vyhodnocení rizik je povinností před začátkem jakékoliv práce ve výškách, existuje-li možnost pádu. Vyhodnocení rizik musí být opakováno v pravidelných intervalech včetně kontroly a případných úprav a aktualizace příslušné dokumentace, minimálně jednou ročně. Odpovědní vedoucí, odborný dohled a ti, kteří kontrolují jakékoliv činnosti v rámci práce ve výškách, jsou zodpovědní za zajištění dostupnosti aktuálního vyhodnocení rizik.

- Rizika musí být ihned přehodnocena, pokud dojde ke změně systému, např. pokud dojde k výměně dílů, které mohou fungovat jinak. Přehodnocení je také nutné v případě, že dojde k nehodě při srovnatelné práci ve výškách.
- Při vyhodnocení rizik musí být brána v úvahu mimo jiné četnost, délka trvání, výška pro plnění úkolů, stav povrchu, na němž se pracuje, a stejně tak závažnost jakékoliv potenciální nehody.
- Při vyhodnocení rizik musí být stanovena všechna možná nebezpečí související s činnostmi v rámci práce ve výškách. To zahrnuje i klimatické podmínky (počasí), pokud mohou mít na rizika dopad.

Pro vyhodnocená rizika musí být před prováděním prací ve výškách provedena opatření (technická, organizační nebo osobní), zajišťující bezpečnost práce.

Před jakoukoliv prací ve výšce a v rámci přípravy pracovního povolení tam, kde je to nutné (viz 7.3.4), musí odpovědný vedoucí, odborný dohled a pracovníci zkontrolovat, zda jsou pracovní podmínky stejné, jako jsou posouzeny v dokumentu o vyhodnocení rizik, nebo je nutné posoudit a zvážit aktuální stav.

7.2 Technická opatření

Veškeré vybavení, které je nezbytné pro práci ve výškách, musí být řádně udržováno v souladu s pokyny výrobce, zákony a vyhláškami. Kontrola vybavení, vizuální či periodická, musí být provedena a řádně zdokumentována kompetentní osobou, aby bylo jisté, že je vybavení v dobrém technickém stavu.

Toto musí být před použitím vybavení pro práci ve výškách ověřeno minimálně vizuální kontrolou.

Za žádných okolností není povoleno používat vadné zařízení. Takové zařízení musí být označeno slovy "mimo provoz" a musí být zabráněno jeho použití, dokud nebude opraveno kompetentní osobou nebo nebude nahrazeno.

7.2.1 Trvalý fixní přístup a plošiny

- Všude, kde je to možné, musí být instalovány trvalé fixní přístupy a plošiny s bezpečným přístupem a výstupem, bezpečným a dostatečným prostorem, a ochranným zábradlím (přinejmenším vybaveným horní tyčí / madlem, střední tyčí a ochrannou lištou / zarážkou u podlahy)
- Jejich instalace musí být zvážena ve fázi plánování / projektování nových zařízení nebo hlavních projektů
- Vlastní konstrukce musí být navrženy tak, aby byly v souladu s uznávanými průmyslovými standardy

7.2.2 Lešení / dočasné plošiny

- Musí být zřízen proces správy veškerého lešení
- Lešení a dočasné plošiny musí být v souladu s přijatými normami nebo standardy
- Odborně způsobilý lešenař musí být přímo zodpovědný za montáž, úpravu nebo demontáž veškerého lešení podle pokynů výrobce a průmyslových příruček
- Kompetentní osoba musí zajistit, aby bylo každé lešení vyhovující a bezpečné jak před prvním použitím, tak i po jakékoliv události, která by mohla ovlivnit jeho stabilitu. Kontroly se musí opakovat pravidelně
- Lešení musí být označeno informací pro uživatele, zda je či není bezpečné jej použít
- Jakékoliv lešení, které je považováno za nebezpečné, musí mít odstraněný nebo zakrytý přístupový žebřík a být uzamčeno. Inspekční štítek musí být odstraněn a musí být nahrazen označením "nepoužívat"
- Musí být poskytnuty informace o maximálním možném zatížení lešení
- Pracovníkům musí být během montáže, používání a demontáže lešení zajištěn bezpečný přístup na lešení a stejně tak výstup z lešení
- Rutinní opakované používání lešení pro stejný účel na stejném místě by mělo vést k instalaci trvalé fixní plošiny

7.2.3 Přenosné žebříky / štafle

- Práce z přenosných žebříků musí být minimalizována jak jen to je možné
- Pokud je práce z přenosných žebříků nutná, uživatelé musí být obeznámeni se správným používáním těchto žebříků, zejména vždy zohlednit aktuální počasí a povětrnostní podmínky
- V každém případě musí být žebříky používány pouze pro přístup / výstup a krátkodobé úkoly, pokud není k dispozici žádné jiné vhodné alternativní řešení
- Osoby používající žebříky musí být schopny používat obě ruce a nohy a udržovat tak alespoň tři kontaktní body
- Žebříky musí být v souladu s přijatými normami nebo standardy
- Žebříky musí být bezpečně uloženy a udržovány
- Žebříky musí být pravidelně kontrolovány a řádně označeny kvalifikovanou osobou vůči případnému poškození a s tím spojené provozuschopnosti
- Stav a vhodnost použití žebříku musí být zkontrolována před každým jeho použitím, používání poškozených žebříků musí být zakázáno. Poškozené žebříky musí být likvidovány nebo opravovány kompetentní osobou.

7.2.4 Mobilní zdvihací plošina (MZP)

- Před použitím mobilních pracovních plošin musí mít každá země sepsané postupy pro jejich bezpečné používání
- Používání jakéhokoliv druhu MZP musí být v souladu s ustanoveními výrobců
  - Musí být pravidelně kontrolovány kompetentní osobou
  - Musí být používány pouze na pevných, rovných plochách
  - Nachází-li se ve zvýšené poloze, nesmí být v pohybu, pokud pro to nejsou speciálně navrženy a pokud prostředí, ve kterém jsou používány, neumožňuje bezpečný pohyb ve výšce
  - Zvláštní pozornost se musí věnovat nadzemnímu elektrickému kabelu

- Každý pracovník používající MZP musí být způsobilý k jeho obsluze a zohlednit maximální pracovní výšku a zatížení podle ustanovení výrobce
- Pracovníci na MZP musí být vybaveni záchytným systémem ukotveným na vhodném kotevním bodě podle požadavků výrobce
- Plocha, na níž se MZP používá, musí být vespod uzavřená
- Je zakázáno zdvihát osoby vysokozdvížným vozíkem / čelním nakladačem / apod., pokud není použita speciálně navržená a schválená / ověřená pracovní klec

7.2.4.1 Pracovní klece

- Pro zvedání osob jsou povoleny pouze schválené a ověřené pracovní klece
- Zvedání klece, v níž se nachází osoba (osoby), musí být prováděno pouze zařízeními certifikovanými pro tento účel
- Pracovníci nesmějí vstupovat ani vystupovat z klece, pokud se nachází ve výšce, s výjimkou stavu nouze
- Musí být zajištěn spolehlivý komunikační prostředek mezi tím, kdo se nachází v kleci, a tím, kdo zvedání klece obsluhuje
- Osoba obsluhující zvedání pracovní klece musí být kompetentní a oprávněná k této činnosti. Zvedací zařízení musí mít po celou dobu pod kontrolou.
- Pracovní klec nesmí být pozastavena nad ostatními pracovníky

7.2.5 Kotevní body

- Trvalé kotevní body musí být navrženy a umístěny tak, aby se zajistila požadovaná zátěž a musí být pravidelně kontrolovány kompetentní osobou
- Dočasné kotevní body musí být před použitím ověřeny kompetentní osobou, aby bylo zajištěno, že jsou schopny unést požadovanou zátěž

7.2.6 Ochranná zábradlí a ohrazení

- Na odkrytých okrajích všech pracovních oblastí, ze kterých může osoba nebo předměty / materiál spadnout, musí být zajištěna vhodná ochrana obvodové hrany, například:
  - Na okrajích mezaninových podlah, chodníků, schodišť a ramp
  - V horních částech dílen, konstrukcí a střechech, kde je vyžadován přístup
  - Kolem otvorů v podlahových a střešních konstrukcích
  - Na okrajích šachet, jam a dalších výkopů
  - Na okrajích horní hrany etáže lomů
  - Na horních částech vozidel, kde je nezbytné provádět práci, například v rámci údržby nebo přípravy k nakládání / vykládání

7.2.7 Mobilní zařízení

- Tam, kde je po určitých pracovních vyžadován vstup a výstup na / z vysokých ploch nákladních automobilů, silničních vozů, tankerů, těžkých důlních zařízení apod., musí být zajištěny prostředky pro bezpečný přístup / výstup a bezpečnou práci na zvýšené ploše, např. formou instalace vhodných ochranných nebo kotevních bodů a záchytného systému

7.2.7.1 Bezpečnostní pracovní prostředky na nakládacích a vykládacích stanicích

- V případě, že pracovníci musí pracovat na velkoobjemových cisternách, např. otevírají nebo zavírají poklopy nebo umísťují plnicí hubici, musí být poskytnuta bezpečná pracovní plocha, která pracovníkům umožní provést tyto úkoly bezpečně. Preferovanou možností je vytvoření plošiny přímo na nakládací stanici. Pokud to není možné, musí být zajištěna bezpečná pracovní plošina v blízkosti místa nakládky tak, aby bylo možné bezpečně otevírat / zavírat poklopy
  - Pro všechny nové instalace je to nezbytný okamžitý požadavek

- Pro stávajících instalace musí být bezpečné pracovní plošiny zajištěny nejpozději do konce roku 2020
- V případě, že osoby musí pracovat na vozidlech, např. za účelem překrytí / odkrytí nákladu plachtou nebo během ručního nakládání, musí být poskytnuty prostředky, které pracovníkům umožní vykonávat tyto úkoly bezpečně, jako jsou pracovní plošiny / bariéry nebo zádržné systémy (např. nadzemní záchranné systémy)

7.3 Organizační opatření

7.3.1 Plánování

Všechny práce ve výškách musí být řádně naplánovány a zorganizovány v souladu se zásadami bezpečnosti práce a s přihlédnutím k výsledkům vyhodnocení rizik. Priorita musí být zaměřena na všechny rozumné možnosti, jak zabránit práci ve výšce.

Podrobnost plánování a nezbytná opatření závisí zejména na typech úkolů a vyhodnocených rizicích.

- Způsob komunikace mezi pracovníky musí být předem určen a všichni zúčastnění s ním musí být obeznámeni.
- Dohled nad pracemi ve výškách musí provádět odpovědná kompetentní osoba
- Základní a specifický záchranný a únikový plán musí být stanoven předem s ohledem na konkrétní nebezpečí, která souvisí s prací ve výškách, např. jak může být v případě nouze jednotlivec vyproštěn ze závěsu
- Zvláštní pozornost musí být věnována plánování práce v případě, že je do práce zapojeno více pracovních skupin (vlastní zaměstnanci a / nebo dodavatelé), nebo by je mohla nějak ovlivnit
- Může být vyžadován plán upřesňující jak se mají jednotlivé položky zvedat a jakým způsobem se mají kontrolovat rizika

7.3.2 Bezpečné pracovní postupy

Bezpečné pracovní postupy musí být stanoveny na základě vyhodnocených rizik a zdokumentovány. Musí být kontrolovány v pravidelných intervalech a upraveny v případě, že se naskytou nové související informace a ponaučení vyplývající z předchozích případů, ať už interních nebo externích zdrojů.

- Definují povinnosti všech lidí, kteří se podílejí na práci, včetně těch, co v případě nehody přivolají nebo poskytnou první pomoc.
- Definují, jak a v jakém pořadí musí být úkoly prováděny
- Bezpečné pracovní postupy musí být poskytovány ve vhodném jazyce a takovým způsobem, aby všechny osoby, které jsou zapojeny do práce ve výškách, rozuměli všem požadavkům
- Pokud pracovníci nerozumí jazyku, ve kterém jsou uvedeny bezpečné pracovní postupy, musí být informováni v jejich jazyce jakýmkoliv jinými prostředky. Toto musí být zdokumentováno a odpovědný vedoucí se musí ujistit, že pracovníci všemu rozumí.

7.3.3 Disciplinární opatření

Při porušení zásad bezpečnosti práce nebo bezpečnostních pravidel se musí uplatňovat disciplinární opatření v souladu s místními pravidly a předpisy.

7.3.4 Systém povolení k práci

V případě, že při vyhodnocení rizik bylo zjištěno riziko úrazu, které nelze zmírnit technickými nebo organizačními prostředky, musí být tato práce ve výšce řízena systémem povolení k práci. Odkaz na příklady dobré praxe viz. kapitola 13

Povolení k práci poskytuje formální kontrolu a ujištění se, že je vše nachystáno v souladu se zásadami bezpečnosti práce před tím, než pracovníci začnou vykonávat práci ve výškách. Určuje také komunikační prostředky mezi vedoucím pracovníkem, dozorující osobou a těmi, kteří práci provádí.

Používání povolení k práci zaručuje, že odpovědný vedoucí nebo odborný dohled zkontroluje a schválí nezbytná opatření a potvrdí, že daný druh práce ve výšce je bezpečný. To vyžaduje, aby byla daná osoba vyškolená v příslušné problematice a obeznámena s riziky práce ve výškách.

Povolení k práci musí být vyplněno vybranou osobou, která je kompetentní a vyškolená pro daná pracovní rizika při práci ve výškách. Musí být provedeno pro každý prováděný úkol a musí být obnoven pro každou směnu. Musí:

- Specifikovat úkoly práce ve výškách, pro které bylo povolení vydáno
- Stanovit osobu, zodpovědnou za zajištění nezbytných bezpečnostních opatření a kontrolování bezpečnosti při každé fázi, kdy je práce v plném proudu
- Zaznamenat jména osob (zaměstnanců i dodavatelů) s povolením k vykonávání práce ve výškách a časové období, ve kterém budou práce probíhat
- Stanovit, jaké nezbytné ochranné prostředky mají být použity
- Na základě vyhodnocení rizik nastavit kontrolu a nouzová záchranná opatření
- Obsahovat pole pro záznam faktu, že byly všechny práce ukončeny a všechny osoby opustily prostor
- Obsahovat pole pro komentáře, návrhy zlepšení či nová ponaučení
- Obsahovat pole pro podpis

Odpovědní vedoucí, odborný dohled a ti, kteří kontrolují jakoukoliv práci ve výškách, musí poté, co byla zahájena práce na výšce, kontrolovat místo vykonávané práce tak, aby bylo zajištěno dodržení schváleného bezpečného systému práce. Jedná se o rozhodující krok v rámci postupu.

7.3.5 Komunikace

Je-li na základě výsledků vyhodnocení rizik třeba, musí odpovědná osoba sdělit příslušné zásady bezpečnosti práce před zahájením práce ve výškách.

Je-li na základě výsledků vyhodnocení rizik třeba, musí být vždy zachována přímá komunikace na základě přímé viditelnosti nebo rádiový kontakt.

V případě, že je použito zařízení pro zvedání osob nebo jistící zařízení, musí mít příslušná obsluha toto zařízení vždy po celou dobu používání pod kontrolou a musí jej obsluhovat podle pokynů výrobce.

7.3.6 Kontroly

Veškeré vybavení nezbytné k provádění prací ve výškách musí být řádně udržováno v souladu s pokyny výrobce a platnými zákony a předpisy. Aby bylo zajištěno, že vybavení je pro práci s ním bezpečné, musí být pravidelně kontrolováno kvalifikovanou osobou.

- Kontroly musí být plánovány a musí být prováděny kvalifikovanou osobou, a to pravidelně
- Kontroly musí být zdokumentovány, aby poskytovaly právní jistotu
- Nově postavené a / nebo dočasné konstrukce, např. lešení či plošiny, musí být před prvním použitím a v pravidelných intervalech nebo v případě události, která by mohla ovlivnit jejich pevnost nebo stabilitu, kontrolovány kompetentní osobou
- Ochranné (včetně osobních ochranných prostředků) a dodatečné vybavení musí být před použitím zkontrolováno podle specifikací a předpisů výrobců

7.4 Personální opatření

7.4.1 Kompetence zúčastněných osob

Pouze osoby, určené společností, s dostatečnými dovednostmi, znalostmi a zkušenostmi mohou vykonávat práce ve výškách. V případě, že skutečně absolvují výcvik na pracovišti, musí pracovat pod přímým dohledem někoho, kdo je k tomu oprávněný.

7.4.2 Školení

Školení všech pracovníků určených pro práci ve výškách musí být prováděno pravidelně, nejméně jednou ročně.

- Ti, co vydávají povolení a vytvářejí bezpečný systém práce
- Pokud dojde ke změně postupu práce, vybavení, osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP) či existují nová rizika při práci, musí být před zahájením práce provedeno dodatkové školení
- Školení musí být řádně dokumentováno
- Školení musí být přizpůsobené postupu na daném pracovišti a musí obsahovat instrukce o tom, jak používat osobní ochranné pracovní prostředky.
- Další osoby, kterých se může i pouze okrajově týkat jakákoliv práce ve výškách, musí být proškoleni v chování poblíž pracoviště kvůli zabránění nehodě

7.4.3 Fyzická kondice pro provádění práce ve výškách

Pro některé práce ve výškách je schopnost pracovníka vykonávat práci ve výškách zásadní. To musí být posouzeno ve vyhodnocení rizik, které je zohledněno v povolení k práci a navíc také vyžadováno v rámci zásad bezpečnosti práce. Veškerá vyhodnocení zdravotního stavu musí být provedena za přítomnosti, nebo přímo lékařem, který musí rozumět plánované práci a jejím podmínkám a požadavkům, aby byl schopen udělat správný úsudek.

Musí být dodrženy místní právní předpisy, řídit se jimi a respektovat vyhodnocení zdravotního stavu.

Jestliže má pracovník důvod se domnívat, že jeho kondice či kondice spolupracovníka je nedostatečná pro práci ve výškách, pak o tomto stavu musí informovat odpovědného vedoucího nebo jiného nadřízeného a nepokračovat dále v jakékoliv práci ve výškách.

Jestliže o kondici pracovníka existují pochyby, nesmí dotyčný začít nebo pokračovat v práci, dokud to nepovolí lékař. V souladu s místními zákony a v případě nejistoty smí být před zahájením práce po pracovníkovi požadováno podstoupení testu na alkohol a / nebo drogy.

7.4.4 Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

- Pokud bylo při vyhodnocení rizik zjištěno riziko, že pracovníci mohou během práce ve výškách nebo při pádu z výšky ztratit svou přilbu, musí si pracovník přilbu připevnit popruhy kolem brady, aby nedošlo k jejímu pádu
- Všechny osobní ochranné prostředky, včetně zvláštního vybavení proti pádu, musí vyhovovat místním nebo mezinárodním normám a musí být používány a skladovány podle pokynů výrobce
- Vybavení zničené pádem nebo označené během kontroly jako nevhodné pro další použití musí být zlikvidováno
- Pokud jsou používány osobní ochranné prostředky proti pádu, celý ochranná souprava skládající se z několika součástí musí být v případě pádu schopena chránit uživatele
- Pokud je v rámci zásad bezpečnosti práce vyžadováno, aby byly osoby ve výšce odpojeny a znovu připojeny, musí být použit systém dvojího jištění, který zajišťuje, že alespoň jeden bod připojení bude udržován po celou dobu

7.4.4.1 Zádržný systém

- Používá se pouze tehdy, když nelze použít pracovní plošiny, pevné bariéry nebo jiné bezpečné možnosti
- Používá se pro práci do dvou metrů od otvoru nebo okraje, kde existuje potenciální riziko pádu

7.4.4.2 Záchytný systém

- Používá se pouze tehdy, když nemohou být použity jiné jistící prvky, které zabraňují pádu z výšky, a vyhodnocení rizik vyžaduje použití záchytného vybavení
- Používání postrojů pro celé tělo je povinné. Volba lana závisí na identifikaci oblasti pádu (lano absorbující náraz nebo navíjecí lano)

- Všechny postroje by měly být vybaveny závěsnými popruhy proti traumatu z visu
- Použití jednoduchých tělních pásů namísto plných postrojů pro zabránění pádu je zakázáno
- Osoby používající záchytné vybavení nesmí nikdy pracovat bez dohledu a musí před zahájením práce zkontrolovat pracovní oblast, aby zajistily, že v potenciální dráze pádu nejsou žádné překážky
- Od počátku práce musí být jasně určeno, jak může být visící osoba vyproštěna a kde je uloženo vybavení k tomu potřebné

8 Havarijný plán

Účinná opatření pro oznámení nouzové situace při práci ve výškách a rychlé zajištění záchranné operace jsou velmi důležitá. Havarijný plán musí být sestaven v závislosti na povaze každé práce ve výšce a vyhodnocených rizicích. V závislosti na hodnocení rizik a dostupnosti jsou pro záchranný tým používány místní nebo vnější zdroje, například jednotky hasičského záchranného sboru.

- Vyhodnocení rizik nebo směrnice o bezpečnosti práce musí určit, jaké lidské schopnosti a vybavení je potřebné pro sestavení záchranného týmu
- Záchranný tým musí být vhodně trénován pro účel efektivní záchrany osob v případě nehody
- Komunikační metody musí být předem potvrzeny
- V případě, že je nutné záchranné zdvihací zařízení (trojnožka, jeřáb, kladkostroj), všechny prvky záchranného vybavení musí být dostatečně silné, aby unesly zachraňovanou i zachraňující osobu zároveň
- Musí být zaveden vhodný záchranný postup pro případ, že osoba zůstane zavěšená v záchytném systému, aby se snížilo riziko "poranění při zavěšení" – trauma z visu.

9 Specifická témata ke zvážení

9.1 Uzavřené prostory

- Pro detailní informace a požadavky týkající se vstupu a práce v uzavřených prostorech si přečtěte související pravidla skupiny s názvem "Vstup a práce v uzavřených prostorech"

9.2 Lomy

- Musí být přijata vhodná opatření ke snížení rizika pádu přes okraj horní hrany etáže v lomu, např. fyzickými bariérami (např. bermami, zábradlím, zádržným vybavením), varováním a školením
- Pokud používáte ochranné protipádové systémy, mějte na paměti nebezpečí vyplývající z pohybu nebo otáčení zařízení
- Pro další informace a požadavky si přečtěte pravidla skupiny s názvem "Bezpečnost při řízení vozidel"

9.3 Místo dopadu

- Aby se zabránilo úrazům padajícími předměty, je třeba přijmout veškeré rozumné nebo praktické prostředky, aby se pádu čehokoliv zabránilo
  1. Není-li možné riziko pádu předmětů vyloučit, musí být jasně vyznačena a zablokována oblast, ve které mohou padající předměty někoho zasáhnout, nebo musí být pracovníkům poskytnuta odpovídající ochrana, např. pomocí bezpečnostních klecí / tunelů nebo bezpečnostních sítí¹
- Výstražná páska není považována za skutečně zádržný prvek
- Vybavení, které je vystaveno podmínkám, jež mohou způsobit jeho poškození (např. nepříznivé počasí, náhodné poškození), musí být ve vhodných intervalech kontrolováno na základě výsledků vyhodnocení rizik

10 Nákup nového vybavení / rekonstrukce

Před nákupem nového zařízení nebo před zahájením rekonstrukce, při kterých bude nutné provádět práce ve výškách, musí být provedeno hodnocení rizik. Hodnocení provádí dodavatel a určený specialista v oblasti BOZP, kteří musí být zapojeni do přípravy co nejdříve již v období plánování.

Dodavatel a projektový tým musí zohlednit technická opatření tak, aby si byl jistý, že práce ve výškách může být prováděna bezpečně a efektivně. Zvláštní pozornost musí být věnována případným záchranným operacím, týkající se např. dostatečných rozměrů přístupových dveří nebo vyhrazeného prostoru pro instalaci záchranného vybavení.

11 Dodavatelé / externí společnosti

Pokud jsou pro práci ve výškách najati dodavatelé či subdodavatelé, pak je nutné, aby všechny technické a organizační postupy a osobní povinnosti pro zajištění bezpečnosti všech dotčených osob byly dokonale stanoveny, kontrolovány a dokumentovány. .

Pro další informace si přečtěte směrnici s názvem "Bezpečnost dodavatelů a návštěv".

12 Postup zavedení a kontrola

Analýza rozdílů (GAP analysis) oproti novým požadavkům vyplývajícím z revize musí být provedena do 3 měsíců od vydání opravené verze těchto pravidel skupiny. Aby bylo možné zajistit nápravu zjištěných rozdílů, musí být okamžitě připraven akční plan s určením termínů a odpovědností. Zvedení pravidel skupiny musí být ukončeno nejpozději do konce roku 2019, pokud není v tomto dokumentu uvedeno jinak.

Zavedení a dodržování těchto pravidel skupiny bude v budoucnosti kontrolováno vhodnými prostředky, např. systémovým auditem managementu BOZP.

13 Další použitelné dokumenty a doplňující informace

Další použitelné dokumenty jsou pravidla skupiny HeidelbergCement jako "Vstup a práce v uzavřených prostorech", "Bezpečnost dodavatelů a návštěv".

Tyto dokumenty a další informace (např. tréninkové materiály a příklady správných postupů) jsou uvedeny na domovské stránce Group H&S:

<http://unite.grouphc.net/wok/hs/Pages/default.aspx>

V českém jazyce jsou směrnice / pravidla skupiny a další školící materiály k dispozici na:

<http://unite.grouphc.net/cz/bozp/Pages/smernice.aspx>

Kontakt a další informace:

Dr. Klaus Hormann
Group H&S Manager
Group Human Resources
Phone: +49 6221 481 32007
klaus.hormann@heidelbergcement.com